Dosar nr. 5r-338/2024
4-24010172-12-5r-24012024

H O T Ă R Â R E
în numele Legii

26 februarie 2024 mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău (*sediul Buiucani*)

*Instanța compusă din:*

Președinte de ședință, Judecător Dorin Munteanu

Grefier Eugenia Bîzgan

*În lipsa:*

Contravenientei/contestatarei Lefter Elena *****

Avocatul contestatarei Prutean Lilian

Agentului constatator Cebotari Andrei

a judecat în ședința publică contestația înaintată de avocatul Prutean Lilian în interesele Lefter Elena *****, a.n. *****, cetățeană a Republicii Moldova, IDNP *****, domiciliată în *****, împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție nr. MAI06207769 din 15.01.2024, prin care a fost recunoscută vinovată de comiterea contravenției prevăzute de art. 238 alin. (2) Cod Contravențional al RM,

C O N S T A T Ă:

La data de 15.01.2024, agentul constatator din cadrul INSP al IGP, Cebotari Andrei, a încheiat procesul-verbal cu privire la contravenție, prin care Lefter Elena *****, a fost găsită vinovată de comiterea contravenției prevăzute de art. 238 alin. (2) Cod Contravențional al RM, pentru faptul că: „*la data de 15.01.2024, ora 11:35, în mun. Chișinău, str. Grigore Vieru, 9, conducătorul a parcat neregulamentar automobilul*”.

Pe cale de consecință, Lefter Elena *****, a fost sancționată conform art. 238 alin. (2) Cod Contravențional al RM, fiindu-i stabilită sancțiune sub formă de amendă în mărime de 18 unități convenționale, ce constituie 900,00 lei.

La data de 18.01.2024, Lefter Elena *****, prin intermediul avocatului său Prutean Lilian nefiind de acord cu procesul-verbal cu privire la contravenție și decizia adoptată de agentul constatator din data de 15.01.2024, întocmite în privința sa, a depus o contestație.

În motivarea contestației autorul acesteia a invocat că, la data de 15.01.2024, de către ofiţer Cebotar Aureliu a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție MAI06207769 din 15.01.2024, în presupusa contravenție prevăzută de art. 238 alin. (2) Cod Contravenţional şi a aplicatat amendă în mărime de 18 u.c. ce constituie 900,00 lei.

Consideră avocatul contestatarei o eroare tragerea la răspundere contravnețională a cet. Lefter Elena ***** conform procesului-verbal cu privire la contravenție nr. MAI06207769 din 15.01.2024 de agentul constatator Cebotar Aureliu.

Totodată, procesul-verbal cu privire la contravenție nr. MAI06207769 din 15.01.2024, contestatara îl consideră ilegal, deoarece a fost întocmit cu încălcarea principiului legalităţii,

care are menirea de a constitui o garanţie a libertăţii persoanei împotriva abuzului care se întâlneşte în activitatea funcţionarilor abilitaţi să pună în aplicare prevederile actelor normative ce stabilesc aplicarea constrângerii statale.

Conform prevederilor art. 238 alin. (2) Cod Contravenţional, staţionarea sau parcarea în locuri interzise, se sancţionează cu amendă de la 18 la 30 de unităţi convenţionale, fapt care nu a fost efectuată de cet. Lefter Elena *****, iar automobilul a fost parcat la locul stabilit pentru parcare precum şi există un semn pentru aceasta.

Legea contravențională prevede că nimeni nu poate fi declarat vinovat de săvârşirea unei contravenţii, nici supus sancţiunii contravenţionale decât în conformitate cu legea contravenţională.

Astfel, consideră că acest principiu a fost încălcat de către agentul constatator, deoarece nu a fost respectată procedura constatării contravenției.

La fel, consideră avocatul contestatarei că procesul-verbal cu privire la contravenţie nr. MAI06207769 din 15.01.2024, este întocmit neîntemeiat, este nul şi urmează a fi anulat din următoarele considerente.

În acest sens a făcut trimitere la prevederile art. art. 5 alin. (1), (2) și (3), 7, 8 alin. (1) și (2), 14 alin. (1), (2) și (3), 374 alin. (2), ($2^1$), (3) și (4), 425 alin. (2), (3), (4) și (5), 425 alin. (7), 448 alin. (1), 440 alin. (1), 441 alin. (1) lit. a), 443 alin. (1) Cod Contravenţional al RM.

Cu trimitere la prevederile art. 443 alin. (1) Cod Contravenţional al RM, invocă faptul potrivit căruia, în decizia asupra cauzei contravenţionale nu s-au consemnat circumstanţele invocate mai sus.

Totodată, decizia asupra cauzei contravenţionale a fost întocmită fără aducerea la cunoştinţă contravenientului a drepturilor şi obligaţiilor prevăzute la art. 384 Cod Contravenţional, nu sunt descrise ce lucrări anume au fost depistate şi nu sunt probate prin probe concludente în modul prevăzut de Codul Contravenţional al RM.

Suplimentar, în susținerea poziție sale a făcut trimitere la prevederile art. 445 Cod Contravenţional al RM

Accentuează că, la întocmirea procesului-verbal de către agentul constatator nu au fost respectate prevederile art. 443 alin. (1) lit. c), d), f), g) şi h) Cod Contravenţional al RM, ce direct încalcă dreptul la apărare a persoanei în a cărei privință s-a întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție, acesta este nul conform art. 445 Cod Contravenţional al RM.

A mai menționat că, în conformitate cu art. 10 Cod Contravenţional al RM, constituie contravenţie, fapta, acțiunea sau inacțiunea ilicită, cu grad de pericol social mai redus decît infracțiunea săvîrșită cu vinovăţie, care atentează la valorile sociale ocrotite de lege, este prevăzută de prezentul cod, şi este pasibilă de sancţiune contravențională.

Suplimentar, în susținerea poziție sale a făcut trimitere la prevederile art. 375 din Codul Contravenţional al RM.

Pe cale de consecinţă, dacă în urma procesului de interpretare şi apreciere a probelor administrate, subzistă o îndoială cu privire la unul din elementele necesare pentru tragerea la răspundere contravenţională, prezumţia de nevinovăţie nu este înlăturată, iar dubiul existent va profita celui acuzat, urmând a fi valorificat ca o probă în favoarea nevinovăţiei sale. Chiar dacă au fost prezentate careva înscrisuri în sprijinul învinuirii aduse, dar îndoiala persistă în ce priveşte vinovăţia, astfel aceasta îndoială este echivalentă cu o probă pozitivă de nevinovăţie.

Pertinentă este şi jurisprudenţa CtEDO, în cauza Telfner vs. Austria din 20 martie 2001, CtEDO a statuat ca o condamnare în lipsa probelor convingătoare de vinovăţie constituie o încălcare a art. 6 § 2 din CEDO. Iar în cauza Anghel versus România, CtEDO a accentuat că sarcina probei îi revine acuzării şi îndoiala profită acuzatului. În alt context, instanţa de judecată concluzionează că agentul constatator, abilitat cu atribuţii de constatare a faptei contravenţionale şi aplicare a sancţiunii, administrează orice probe prevăzute de lege (art. 425 din Codul contravenţional), necesare în vederea verificării legalităţii şi temeiniciei procesului-verbal. Din acest argument rezultă că simpla constatare (uneori pretinsa constatare) a agentului constatator nu este suficientă pentru ca instanţa să stabilească vinovăţia unei persoane pe numele căreia s-a întocmit un proces-verbal cu privire la contravenţie. În alţi termeni, atât timp cât asupra faptelor descrise în conţinutul actului – neconfirmate prin alte mijloace de proba - pot plana o serie de dubii, instanţa apreciază că îşi găseşte aplicare un alt principiu de drept, şi anume principiul in dubio pro reo.

Totodată, este de evidenţiat că prin Hotărârea nr. 21 din 20 octombrie 2011, Curtea Constituţională a statuat cu titlu de principiu că: „27. (...) regula *in dubio pro reo* constituie un complement al prezumţiei nevinovăţiei, un principiu instituţional care reflectă modul în care principiul aflării adevărului, consacrat în dreptul procesual penal, se regăseşte în materia probaţiunii. Ea se explică prin aceea că, în măsura în care, în pofida dovezilor administrate pentru susţinerea vinovăţiei celui acuzat, îndoiala persistă în ce priveşte vinovăţia, atunci îndoiala este echivalentă cu o probă pozitivă de nevinovăţie. (...) 36. În acelaşi sens, Curtea reţine că, potrivit principiilor de drept procesual penal, nimeni nu este obligat să-şi dovedească nevinovăţia, sarcina probaţiunii revenind acuzării, iar situaţia de dubiu îi profită celui acuzat (*in dubio pro reo*). (...) 46. De asemenea, articolul 6 din CEDO garantează dreptul la un proces echitabil pentru a decide asupra drepturilor ş| obligaţiilor cu caracter civil sau a temeiniciei oricărei acuzaţii penale. Astfel, prezumţia nevinovăţiei şi exigenţa ca organul de urmărire penală să suporte sarcina de a dovedi acuzaţiile este menţionată explicit în articolul 6 § 2 din CEDO şi ţine de noţiunea generală de proqes echitabil în sensul articolului 6 § 1 (a se vedea, Mutatis mutandis, Saunders vs. Regatul Unit al Marii Britanii şi Irlandei de nord din 17 decembrie 1996, § 68).

Demonstrarea vinovăţiei unei persoane urmează să fie asigurată cu prezentarea probelor pertinente în raport cu procesul-verbal întocmit.

În lumina jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, este un principiu complementar prezumţiei de nevinovăţie, înfăptuirea justiţiei cere ca judecătorii să nu se întemeieze, în hotărârile pe care le pronunţă, pe probabilităţi, ci pe certitudini dobândite pe bază de probe decisive, complete, sigure, în măsură să reflecte realitatea obiectiva. De altfel, potrivit art. 375 alin. (3) din Codul contravenţional, toate dubiile care nu pot fi înlăturate în condiţiile legii trebuie apreciate în favoarea persoanei învinuite.

De asemenea, CtEDO, în speţa Luka vs. România, a evidenţiat că art. 6 implică faptul că deciziile instanţelor trebuie să precizeze în mod suficient motivele pe care se întemeiază, astfel încât să arate că părţile au fost ascultate şi să garanteze posibilitatea unui control public al administrării justiţiei. Altfel spus, art. 6 îi atribuie „instanţei" obligaţia de a efectua o examinare efectivă a motivelor, argumentelor şi probelor părţilor, cu excepţia cazului în care se apreciază relevanţa acestora şi fără a fi înţeleasă ca implicând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk vs. Ţările de Jos, citată anterior, p. 19-20, pct. 59 şi 61). Curtea evidenţiază că trebuie să se ţină seama de relevanţa şi incidenţa argumentului sau

motivului cu privire la care instanţa nu s-a pronunţat la încheierea cauzei [Jahnke şi Lenoble împotriva Franţei (dec.),nr. 40490/98, CEDO 2001JX; şi Dima împotriva României, 16 noiembrie 2006].

În final, a indicat că în lipsa confirmării a vinovăţiei cet. Lefter Elena ***** aceasta nu poate fi declarată vinovată în comiterea contravenției imputate.

La ședință de judecată contestatara Lefter Elena *****, avocatul său și agentul constatator Cebotari Andrei, nu s-au prezentat, fiind citați în mod legal despre locul, data și ora ședinței de judecată, nu au informat instanța de judecată despre motivele neprezentării, nu au solicitat amânarea examinării cauzei pentru o altă dată, astfel că, prin prisma art. 455 Cod Contravențional al RM, instanța de judecată consideră posibilă examinarea cauzei în lipsa acestora. Concomitent, informații despre data locul și ora ședinței de judecată pe cauza dată au fost făcute publice și pe site-ul oficial al instanței de judecată, ce se asimilează cu citarea publică. Ținând cont de faptul că procedura de citare legală a fost respectată, instanța de judecată a dispus, în baza art. 382 Cod Contravențional al RM, examinarea cauzei în lipsa acestora.

Examinând materialele dosarului contravențional raportat la temeiurile de drept material și procesual care guvernează speța dedusă judecății, instanța de judecată consideră că procesul-verbal cu privire la contravenție urmează a fi anulat, iar procesul contravențional urmează a fi încetat din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 458 alin. (1) Cod Contravențional al RM, examinând cauza contravenţională, instanţa de judecată este obligată să determine: a) caracterul veridic al contravenţiei imputate; b) existenţa cauzelor care înlătură caracterul contravenţional al faptei; c) vinovăţia persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional; d) existenţa circumstanţelor atenuante şi/sau agravante; e) necesitatea sancţionării şi, după caz, caracterul sancţiunii contravenţionale; f) alte aspecte importante pentru soluţionarea justă a cauzei.

Potrivit dispozițiilor art. 440 alin. (1) din Codul Contravențional al RM, constatarea faptei contravenționale înseamnă activitatea, desfășurată de agentul constatator, de colectare și de administrare a probelor privind existența contravenției, de încheiere a deciziei privind examinarea contravenției în temeiul constatării agentului constatator sau procesului-verbal cu privire la contravenție, de aplicare a sancțiunii contravenționale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcționarului abilitat să examineze cauza contravențională, din cadrul autorității din care face parte agentul constatator, în instanța de judecată sau în alt organ spre soluționare.

În conformitate cu alin. (1) al art. 442 din Codul contravențional, procesul-verbal cu privire la contravenție este un act prin care se individualizează fapta ilicită și se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale și a probelor acumulate, în prezența făptuitorului sau în absența lui.

În speță, la data de 15.01.2024, agentul constatator din cadrul Inspectoratului Național de Securitate Publică al Inspectoratului General al Poliției, a întocmit un proces-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI06207769, prin care Lefter Elena ***** a fost sancționată cu amendă în mărime de 18 unități convenționale, ceea ce constituie 900,00 lei, în baza art. 238 alin. (2) din Codul Contravențional al RM.

Cu întâietate, instanța de judecată stabilește că, contestația cet. Lefter Elena ***** este depusă în termen de 15 zile de la data aducerii la cunoștință a deciziei de sancționare, iar în

asemenea împrejurări prevederile art. 448 alin. (1) din Codul contravențional fiind respectate pe deplin.

Pentru respectarea garanțiilor procedurale specifice în materie penală în ceea ce privește dreptul la un proces echitabil, printre care și prezumția de nevinovăție, prevăzută de art. 6 § 2 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, instanța de judecată verifică legalitatea și temeinicia procesului-verbal cu privire la contravenție și sancțiunea aplicată.

În speță, prin procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI06207769 din 15.01.2024, Lefter Elena ***** este învinuită în comiterea contravenției prevăzute la art. 238 alin. (2) din Codul Contravenţional al RM, precum că, „*la data de 15.01.2024, ora 11:35, în mun. Chișinău, str. Grigore Vieru, 9, conducătorul a parcat neregulamentar automobilul*”.

Cu referire la fapta contravenţională incriminată lui Lefter Elena *****, instanţa de judecată ţine să constate următoarele:

Potrivit prevederilor art. 8 alin. (1), (2) din Codul Contravențional al RM, persoana este supusă răspunderii contravenţionale numai pentru fapte săvârşite cu vinovăţie. Este supusă răspunderii contravenţionale numai persoana care a săvârşit cu intenţie sau din imprudenţă o faptă prevăzută de legea contravenţională.

Conform prevederilor art. 14 alin. (1) – (3) din Codul Contravențional al RM, contravenţia se săvârşeşte cu intenţie sau din imprudenţă. Contravenţia se consideră săvârşită cu intenţie dacă persoana care a săvârşit-o îşi dădea seama de caracterul prejudiciabil al acţiunii sau inacţiunii sale, a prevăzut urmările ei prejudiciabile, a dorit sau a admis în mod conştient survenirea acestor urmări. Contravenţia se consideră săvârşită din imprudenţă dacă persoana care a săvârşit-o îşi dădea seama de caracterul prejudiciabil al acţiunii sau inacţiunii sale, a prevăzut urmările ei prejudiciabile, dar considera în mod uşuratic că ele vor putea fi evitate, ori nu îşi dădea seama de caracterul prejudiciabil al acţiunii sau inacţiunii sale, nu a prevăzut posibilitatea survenirii urmărilor ei prejudiciabile, deşi trebuia şi putea să le prevadă.

În conformitate cu prevederile art. 425 alin. (2) al Codului Contravenţional al RM, în calitate de probe se admit elementele de fapt constatate prin intermediul următoarelor mijloace: procesul-verbal cu privire la contravenţie, procesul-verbal de ridicare a obiectelor şi documentelor, procesul-verbal de percheziţie, explicaţiile persoanei în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional, depoziţiile victimei, ale martorilor, înscrisurile, înregistrările audio sau video, fotografiile, corpurile delicte, obiectele şi documentele ridicate, constatările tehnico-ştiinţifice şi medico-legale, raportul de expertiză.

Din materialele cauzei instanţa de judecată reţine că, la caz nu există nici o probă ce ar dovedi vinovăția lui Lefter Elena ***** în comiterea contravenției incriminate.

Astfel, materialul contravențional este compus din: foaia de titlu, procesul-verbal nr. MAI06207769 din 15.01.2024 nemijlocit.

Prin urmare, la materialele dosarului lipsesc probe pertinente, concludente și utile sub formă de: proces-verbal de cercetare la fața locului, procesul-verbal de ridicare a obiectelor şi documentelor, procesul-verbal de percheziţie, explicaţiile persoanei în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional, depoziţiile victimei, ale martorilor, înscrisurile, înregistrările audio sau video, fotografiile, corpurile delicte, obiectele şi documentele ridicate, constatările tehnico-ştiinţifice şi medico-legale, raportul de expertiză – cum expres prevede norma precitată – care ar dovedi faptul comiterii contravenției, existând doar poziția, apreciată de instanță a fi una subiectivă a agentului constatator.

Respectiv, agentul constatator nu a prezentat nici o probă pertinentă, concludentă și utilă în susținerea învinuirii aduse, iar instanța de judecată reține că, agentul constatator nu a stabilit vinovăţia contestatarului aşa cum nu a prezentat careva probe în acest sens.

Conform prevederilor art. 375 alin. (3) al Codului Contravenţional al RM, concluziile despre vinovăţia persoanei în săvârşirea contravenţiei nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate în condiţiile prezentului cod se interpretează în favoarea persoanei în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional.

Reieşind din considerentul că pe cazul dat există doar poziţia agentului constatator şi, pornind de la prevederile normei de drept nominalizate, instanţa de judecată reţine că fapta contravenţională nu a fost probată.

Conform prevederilor art. 441 alin. (1) lit. a) al Codului Contravenţional al RM, procesul contravenţional pornit încetează dacă: nu există faptul contravenţiei.

Reieşind din circumstanţele enunţate raportate la norma de drept nominalizată, instanţa de judecată consideră necesar de a înceta procesul contravenţional în privinţa lui Lefter Elena *****.

În conformitate cu prevederile art. 461 alin. (1) Cod Contravențional al RM, în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată unul din temeiurile prevăzute la art. 441 sau 445 alin. (1), instanța de judecată încetează procesul contravențional.

Prin urmare, reieșind din considerentul că, la materialele dosarului care i-a fost prezentat instanței de judecată nu există nici o probă care ar dovedi existența faptei contravenționale și ar proba vinovăția în comiterea acesteia de către Lefter Elena *****, instanța de judecată conchide că agentul constatator a luat o decizie neîntemeiată și arbitrară, astfel că, contestația depusă de Lefter Elena ***** este întemeiată și demnă de admis.

În conformitate cu prevederile art. art. 394-395, 400, 441 alin. (1) lit. a), 448, 461, 462-463 al Codului Contravenţional al RM nr. 218 din 24.10.2008, instanţa de judecată,

H O T Ă R Ă Ș T E:

Se admite contestaţia cet. Lefter Elena *****, privind anularea deciziei de sancţionare şi procesului-verbal nr. MAI06207769 din 15.01.2024 cu încetarea procesului contravențional.

Se anulează procesul-verbal nr. MAI06207769 din 15.01.2024 și decizia de sancționare emisă în baza acestuia cu încetarea procesului contravențional în privința cet. Lefter Elena ***** din lipsa în acțiunile acesteia a faptului contravenției.

Se repune în drepturi Lefter Elena *****.

Copia hotărârii se remite pentru informare părților.

Hotărârea poate fi atacată cu recurs la Curtea de Apel Chişinău în termen de 15 zile, prin intermediul Judecătoriei Chișinău (*sediul Buiucani*).

Președintele ședinței, Judecător /semnătura/ Dorin Munteanu

Copia corespunde originalului, Judecător Dorin Munteanu